

Låt kyrkan vara kyrka

**Borgerlig
Kristen
Samverkan**

**Handlingsprogram
Kyrkovalet 2025**

Inledning

Borgerlig Kristen Samverkan (BKS), är en ny nomineringsgrupp som består av Borgerligt alternativ och Kristdemokrater i Svenska kyrkan. Den nya nomineringsgruppen vill vara en stark kraft i kyrkans demokratiska landskap, utan partipolitisk koppling men med tydlig förankring i kristen tro och med borgerliga värderingar som har bäring på kyrkans och församlingarnas ekonomi, förvaltning och organisation.

Borgerlig Kristen Samverkan verkar för att göra Jesus Kristus känd, trodd, älskad och efterföljd samt att församlingarnas behov sätts främst, friare församlingstillhörighet, effektivt användande av kyrkoavgiften, mindre byråkrati samt ett gott förvaltarskap av kyrkans tillgångar.

Vi vill verka för en mer levande folkkyrka

- där församlingen är centrum och byråkrati och centralisering motverkas
- en kyrka för hela familjen där arbetet med dop och konfirmation prioriteras
- där du själv friare får välja vilken församling du vill tillhöra
- där ideella medarbetare i större utsträckning engageras och räknas med
- där ensamhet och psykisk ohälsa motverkas genom diakoni och själavård
- där tradition och kulturarv värnas, kyrkorna är öppna och skolavslutningar välkomnas
- där kyrkomusiken får ljuda och ta plats
- där vi verkar för goda ekumeniska relationer
- där kyrkans närvaro utomlands genom SKUT värnas
- där god ekonomisk hushållning förenas med ett gediget klimat- och hållbarhetsarbete
- där Svenska kyrkans bistånd, kanaliserat genom ACT, kommer dem till del som bäst behöver det
- där vi står upp för alla människors unika, lika och okränkbara värde

Det kärnbudskap som kommer till uttryck i detta program är:

- *Låt kyrkan vara kyrka*
Svenska kyrkan ska vara en levande kyrka. Evangeliets befriande kraft är det centrala och ska förkunnas och gestaltas av församlingarna genom gudstjänst, undervisning, diakoni och mission. Det grundläggande människovärdet ska värnas och skapelsen vårdas och förvaltas utan partipolitiska budskap och markörer. Byråkrati och centralisering ska motverkas och en hållbar ekonomi prioriteras där församlingarnas behov är vägledande.
- *Utan rötter ingen krona*
Svenska kyrkan ska vara kulturbärare. Under århundradena har församlingarna genom byggnader, kyrkogårdar, bild- och textilkonst samt inte minst körsång och musik varit en rikstäckande garant för det lokala kulturlivet. Detta kulturarv ska vårdas och utvecklas så att nya generationer kan ta del av det, ge sitt bidrag och föra det vidare. Underhåll, rekrytering och utbildning som rör församlingarna som kulturbärare ska främjas och prioriteras.
- *Från missmod till hopp*
Svenska kyrkan ska vara själavårdande. Församlingarna och dess diakoner och präster är bärare av en lång och gedigen själavårdstradition. När psykisk ohälsa och oönskad ensamhet ökar i vårt samhälle ska församlingarna stärkas för att än mer kunna bidra till psykisk hälsa. Vidareutbildning i själavård och tillskapande av samtalsmottagningar ska underlättas och prioriteras. Församlingarnas uppdrag vid kris och beredskap ska vidare främjas och stödjas.
- *Tydlig och inte oklar*
Svenska kyrkan ska vara demokratisk. Kyrkan och dess församlingar styrs av demokratiskt valda organ och leds av biskopar, präster och diakoner. Sedan en lång tid tillbaka har den demokratiska organisationen utgjorts av politiska partier, men numera är inte Svenska kyrkan en statskyrka och därför har de politiska partierna i vårt sammanhang spelat ut sin roll. Borgerlig Kristen Samverkan är ingen partipolitisk grupp, men vill vara demokratiskt tydlig med borgerliga värderingar som rör ekonomi, förvaltning och organisation.
- *Möjliggöra, inte utföra*
Svenska kyrkan ska vara tillsammansskap. Ordet tillsammansskap är ett nybildat ord vars bakgrund är att församlingarnas verksamhet ofta och till stor del har utförts av anställda medarbetare. Den tiden är nu förbi. Församlingarnas verksamhet ska i fortsättningen möjliggöras av att ideella och anställda medarbetare skapar tillsammans. Detta är inte främst en ekonomisk fråga, utan bygger på en församlingssyn som vill motverka att några utför och andra är mottagare. Församling är vi tillsammans och ideellas roll och medverkan ska tydliggöras och prioriteras.

”

Evangeliets befriande kraft är det centrala och ska förkunnas och gestaltas av församlingarna genom gudstjänst, undervisning, diakoni och mission.

”

Församlingarnas verksamhet ska i fortsättningen möjliggöras av att ideella och anställda medarbetare skapar tillsammans.

1 Borgerlig kristen samverkans grundläggande syn på svenska kyrkan

Svenska kyrkan är ett evangeliskt-lutherskt trossamfund och en del av den världsvida kyrkan som framträder som församlingar och stift. Vidare är Svenska kyrkan en episkopal och demokratisk folkkyrka som är rikstäckande. Varje församlings grundläggande uppgift är att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission. Syftet är att människor ska komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbreddas och skapelsen återupprättas.

Kärna och nav i Svenska kyrkan är församlingarnas gudstjänstliv. Gudstjänsten ska ge kraft och inspiration till medlemmarnas vardagstro och vara det centrum varifrån kallelse och sändning till undervisning, diakoni och mission utgår. Utan gudstjänst är kyrkan inte längre kyrka. Genom förkunnelse av evangeliet, bön, undervisning, samtidsdialog och diakoni ska Svenska kyrkan vara en tydlig röst i samhällsdebatten.

Den kristna idétraditionen med sin etik, moral och medmänsklighet har spelat, och spelar alltjämt, en avgörande roll i vårt lands historia och kultur. Det är en tradition som ska värnas, vårdas och utvecklas i dialog med andra aktörer i civilsamhället och med alla människor av god vilja. Svenska kyrkan ska sträva efter att leva i takt med sin egen samtid och vara en tradition i rörelse som ständigt reformeras/omformas för att förbli densamma och vara trogen i sitt uppdrag.

Verksamheten i Svenska kyrkan utgår från församlingarna. Närheten till medlemmarna är viktig för att församlinglivet ska präglas av delaktighet och glädje.

Biskoparnas och stiftens uppgift är att främja och ha tillsyn över församlingarnas verksamhet.

Den nationella nivån med kyrkokansliet har en viktig roll i att ge stöd och service till hela Svenska kyrkan med dess församlingar och pastorat, stift och utlandsverksamheten, samt handha de uppgifter som bäst sköts centralt. Resurserna till den nationella nivån ska anpassas efter stiftens och församlingarnas behov och får inte bli ett självändamål.

2 Gudstjänst – kyrkans kärna och nav

Gudstjänstlivet ska främjas, utvecklas och en mångfald bejakas. Ett utvecklings- och förnyelsearbete ska ständigt pågå, som utgår från traditionen och som är öppet för samtida uttryck och gestaltning.

En strävan efter att huvudgudstjänsten ska vara hela församlingens gudstjänst, där alla åldrar möts, medverkar och får plats, bör prioriteras och befrämjas.

Gudstjänsterna vid de kyrkliga handlingarna som dop, konfirmation, vigsel och begravning är betydelsefulla och ska genomföras på ett sådant sätt att medlemstillhörigheten stärks.

Insatser för att fler ska döpas och konfirmeras är nödvändiga. Dopets uppföljning genom barn- och ungdomsverksamhet i nära anknytning till församlingens gudstjänstliv är också av stor vikt.

Konfirmandarbetet med dess inriktning på undervisning i kristen tro, samtal om livsfrågor och stöd till vuxenblivande är betydelsefullt och viktigt för ungdomars utveckling och deras fortsatta väg in i kyrkan.

Den redan omfattande musikaliska verksamheten behöver fortsatt stärkas. Rekryteringen till kyrkomusiken ska främjas. Vägen in i kyrkans liv går ofta genom deltagande i kör- och konsertverksamhet och musikens betydelse för gudstjänstlivet kan inte överskattas.

3 Undervisning – lärande och språk för tro

Kunskapen om Bibeln, kristen tro och tradition är på många håll bristfällig i det svenska samhället. Eftersom dopet är vägen in i Guds rike och kyrkans gemenskap behöver dopets betydelse markeras för döpta i alla åldrar i församlingarnas arbete. Vidare vill BKS stärka undervisning av anställda, förtroendevalda och volontärer.

Vi stöder att församlingar driver kristna förskolor och skolor, gärna i samverkan med andra samfund, och genom det etablera och driva verksamheter som är ett utflöde och en tillämpning av kyrkans undervisande och diakonala uppgift.

Församlingarnas resurser för samtal, såväl enskilt som i grupp, måste vara goda. Självvårdsperspektivet ska genomsyra församlingarnas undervisning.

Samverkan med skolor och utbildningscentra – från förskola till högskola och universitet – är en omistlig del av kyrkans arbete, där undervisning i kristen tro och kristna värderingar kan ges och unga och äldre mötas i dialog om livsfrågorna.

Samlingar som exempelvis skolavslutningar är en del i mötet med barn och unga. BKS vill att skolan och kyrkan samverkar i dessa sammanhang.

”

Vägen in i kyrkans liv går ofta genom deltagande i kör- och konsertverksamhet och musikens betydelse för gudstjänstlivet kan inte överskattas.

”

Samverkan med skolor och utbildningscentra – från förskola till högskola och universitet – är en omistlig del av kyrkans arbete, där undervisning i kristen tro och kristna värderingar kan ges och unga och äldre mötas i dialog om livsfrågorna.

4 Diakoni – handling i tro och liv

Kristen tro blir synlig i omtanken om medmänniskan. De utsatta i samhället ska kunna få hjälp och stöd på ett sådant sätt att deras egen förmåga och potential i förlängningen frigörs.

Mötesplatser för att ge kraft och skänka hopp ska etableras där frivilliga insatser befrämjas.

Kyrkans diakonala arbete har andra kvaliteter än social verksamhet inom kommuner och regioner, men ska inte ersätta det offentliga samhällets ansvar inom vård och omsorg.

Många äldre lider av oönskad ensamhet och isolering och behöver uppmärksammas, till exempel genom besöksverksamhet.

Den psykiska ohälsan, inte minst bland unga, måste tas på allvar och kyrkans rika själavårdstradition göras mer tillgänglig.

Människors vilja att lägga tid och resurser i kyrkans och medmänniskans tjänst måste bättre tillvaratas och uppmuntras. För att detta engagemang ska möjliggöras behövs ökad kompetens hos såväl volontärer som anställda. Frivilliggrupperna behöver uppmuntran, ökad delaktighet och undervisning.

Kyrkan är en betydelsefull aktör i civilsamhället. När kriser och katastrofer inträffar söker sig många till församlingarna för hjälp och stöd. Därför behöver anställda och frivilliga kontinuerligt vidareutbildas i kris- och katastrofarbete.

Svenska kyrkans verksamhet på sjukhus, inom Försvarmakten och på fängelser ska ges goda förutsättningar.

Svenska kyrkan måste vara en tydlig röst mot våldet och hjälpa och stödja dem som för sin tros skull, eller av andra orsaker, är utsatta.

5 Svenska kyrkans uppdrag är mission

Jesus sade:

Gå därför ut och gör alla folk till lärjungar! Döp dem i Faderns och Sonens och den Helige Andes namn och lär dem att hålla allt vad jag har befallt er.

Matteus 28:19.

Svenska kyrkans internationella arbete har sin utgångspunkt i missionsbefallningen, och ska bedrivas på lokal-, stifts- och nationell nivå.

För att frigöra ett kraftfullt engagemang är det viktigt att värna församlingarnas frihet att självständigt utveckla och finansiera egna missions-, bistånds- och samverkansprojekt.

Internationell diakoni och mission är att bistå människor i nöd, att förkunna budskapet om befrielsen i Kristus och att långsiktigt arbeta för bättre levnadsvillkor i alla avseenden. Mission handlar dock inte bara om det vi gör för dem som bor i andra länder. Församlingens grundläggande mission är att bedriva gudstjänst, undervisning och diakoni. BKS vill stärka församlingarnas kommunikation, inte minst då det gäller arbetet med digitala och sociala medier, och värna flerspråkighet inklusive teckenspråk.

Svenska kyrkan ska fortsätta samarbetet inom den internationella biståndsorganisationen ACT Alliance. BKS uppmuntrar det insamlingsarbete till förmån för ACT som bedrivs i församlingarna. Det lokala arbetet engagerar många frivilliga krafter och är en central del i Svenska kyrkans biståndsarbete.

Församlingarna bör i samråd med handläggare på stifts- och riksnivå kontinuerligt sträva efter att få del av EU:s utvecklingsmedel som resurser i bistånds- och missionsarbete.

BKS vill på alla sätt uppmärksamma och motverka förföljelse av människor på grund av deras tro. Det är särskilt betydelsefullt att stödja kristna grupper och kyrkor som lider under svåra förföljelser och umbäranden, särskilt med tanke på varje människas okränkbara värde.

6 Kyrkans organisation och närvaro i samhället och världen

Svenska kyrkan är en episkopal och demokratisk folkkyrka som ska vara öppen för alla. En kyrka med låga trösklar, öppna portar och ett tydligt centrum.

Demokratifrågorna behöver ägnas ständig uppmärksamhet och nya och förenklade arbetsformer utvecklas. Det betyder att det föreskrivna antalet ledamöter kan minskas i alla direktvalda organ som kyrkofullmäktige, stiftsfullmäktige och kyrkomöte.

Kyrkovalen i dess nuvarande form är kostsamma. Möjligheten att rösta elektroniskt ska utredas. BKS är även positiva till att utreda införande av indirekta val till kyrkomötet och stiftsfullmäktige.

Det medlemsvårdande arbetet ska prioriteras, vilket innebär ett uthålligt arbete för att både behålla medlemmar och vinna nya.

Många medlemmar önskar tillhöra en annan församling än den där de

”

Mission handlar dock inte bara om det vi gör för dem som bor i andra länder. Församlingens grundläggande mission är att bedriva gudstjänst, undervisning och diakoni.

”

Svenska kyrkan är en episkopal och demokratisk folkkyrka som ska vara öppen för alla. En kyrka med låga trösklar, öppna portar och ett tydligt centrum.

är kyrkobokförda. Denna fråga ägs dock inte av Svenska kyrkan utan av Sveriges riksdag. BKS är för en friare församlingstillhörighet och vill att Svenska kyrkan utreder hur en sådan skulle kunna utformas.

Genom god hushållning ska kyrkoavgiften hållas så låg som möjligt. BKS vill utreda möjligheten att införa ”golv och tak” för kyrkoavgiften (mini- och maxtaxa) och på det sättet motverka utträden av ekonomiska skäl.

Den inomkyrkliga utjämningsavgiften behöver ses över, eftersom den drabbar vissa församlingar hårt.

Som arbetsgivare ska Svenska kyrkan och dess församlingar vara ett föredöme genom jämställda och öppna arbetsplatser där det bedrivs ett gediget arbetsmiljöarbete.

Jämställdheten utgår från alla människors lika och okränkbara värde och varje människas rätt till respekt för sin person, sina val och sina känslor. Ingen ska särbehandlas negativt på grund av kön, sexuell läggning, ålder, funktionsvariation eller av andra skäl.

BKS menar att Svenska kyrkan med sin lutherska äktenskapssyn kan rymma två olika uppfattningar i vigselfrågan utan att dessa blir kyrkoskiljande, och konstaterar att både kyrkomötets beslut 2009 angående äktenskapet samt beslutet om så kallad väjningsrätt respekteras av oss.

Svenska kyrkan ska fortsatt vara en god huvudman för begravningsverksamheten och nuvarande ordning enligt begravningslagen bör bibehållas. Det ska vara tillåtet för församlingar och pastorat att driva begravningsbyråer, förutsatt att de konkurrerar på lika villkor.

BKS vill arbeta för ökad trygghet och säkerhet på kyrkogårdar och begravningsplatser.

BKS vill utveckla och effektivisera miljöarbetet och verka för ökad kunskap om natur-, klimat- och miljöfrågor. Det är viktigt att vi tar vår del av det globala ansvaret och påverkar internationellt för en hållbar utveckling för hela vår jord. Vi vill samtidigt visa respekt för och ta vara på erfarenheterna från dem som under århundraden brukat och vårdat kyrkans jord och skog (det som brukar benämnas prästlönetillgångarna).

I det ekumeniska arbetet är Svenska kyrkan en viktig part. Ekumeniskt arbete kan bedrivas genom teologiska samtal, gudstjänstgemenskap och praktiskt humanitärt arbete lokalt, i Sverige och utomlands. Respekt för andra kyrkotraditioner är nödvändig om det ekumeniska arbetet ska vara trovärdigt.

7 “Allt vad ni vill att människorna ska göra för er, det ska ni också göra för dem”

Svenska kyrkan ska aktivt kämpa mot rasism och främlingsfientlighet. Svenska kyrkan bör också främja flyktingars och invandrares integration i det svenska samhället.

De många kristna som invandrat till Sverige bör dels välkomnas i Svenska kyrkan, dels beredas möjlighet att fira gudstjänst på eget språk i församlingarnas lokaler.

Religionsdialog och samtal med människor av annan tro är betydelsefullt. Där kan vi fördjupa vår kristna tro och få ökad förståelse för varandra.

Våra svenska kyrkor och verksamheter i utlandet – SKUT – ska värnas. Dessa är viktiga mötesplatser, med diakoni i fokus, för allt fler svenskar som bor utomlands längre eller kortare tid och för turister.

8 Forskning och utveckling inom kyrkan

För prästers, diakoners och övriga anställdas utveckling, liksom för kyrkans självförståelse och hennes syn på sin roll i individens och samhällets liv, är forskning och utveckling en verksamhet som blir allt viktigare. Därför bör de nationella kyrkliga organen avsätta resurser till forskning om andligt liv och annan teologisk forskning av betydelse för Svenska kyrkan.

Kyrkohistoriska kunskaper är av avgörande betydelse för att förstå Svenska kyrkans rötter och identitet som evangelisk-luthersk kyrka, och för att kunna bygga meningsfulla ekumeniska relationer med de många kyrkosamfund som finns i vårt land. Akademiska studier i kyrkohistoria bör därför vara ett krav för antagning av prästkandidater vid Svenska kyrkans Utbildningsinstitut.